

HÍRNÖK

A csallóközesütörtökiek lapja

V. évfolyam 3. szám

2009. szeptember

Találkozunk az urnáknál

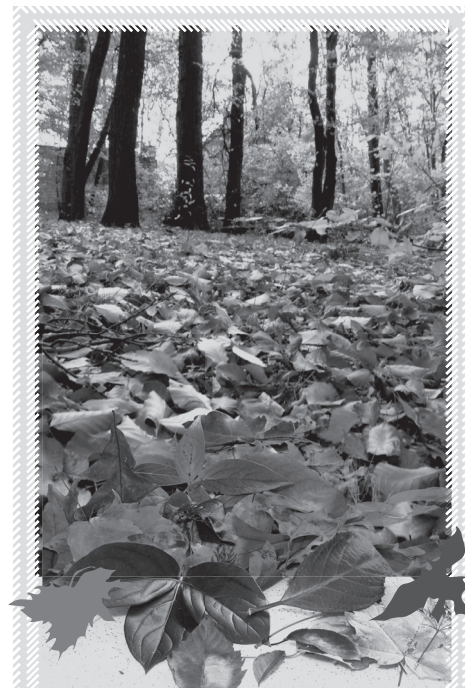
Ez az év már csak ilyen: a választásoké. Az államfő és az európai parlamenti képviselők megválasztása után újra az urnákhoz várják az ország lakosságát. November 14-én megint szavazhatunk, ezúttal a kerületi önkormányzati képviselőket és az önkormányzati kerületek elnökeit választathatjuk ki a jelöltek közül. S minden valószínűség szerint két héttel később még egyszer szavaznunk kell majd, mert – ahogy az államfőválasztás esetében volt – vélhetően a megyék elnökeit ezúttal sem sikerül az első fordulóban megválasztani, a két legsikeresebb jelöltből aztán november 28-án, a második fordulóban választathatjuk ki azt, aki négy évben áll majd a Nagyszombati Önkormányzati Kerület élén.

A kerületi képviselők és elnökök megválasztását

a korábbi két alkalommal meglehetősen nagy közöny övezte, kevés választópolgár élt szavazati jogával országosan és falunkban is. A szakértők ezt azzal magyarázták, hogy a polgárok még nem érzik a megyei képviselőtestület és az elnök fontos szerepét hétköznapijainkban. Lehetőséges, de ha ez igaz volt, talán az idei választásokon már más lesz a helyzet és többen járulnak majd az urnákhoz. Hiszen szinte nincs olyan település, ahol ne tapasztalták volna, hogy a kerületi önkormányzati szervezetnek valóban komoly szerepe van mind gazdasági és szociális, mind pedig egészségügyi és kulturális szempontból. Hogy csak néhány példával éljünk, amit községünk lakossága is tapasztalhatott: kerületi beruházásként épült meg falunk határában a körforgalom,

kerületi pályázaton nyert támogatásból tudtuk fejleszteni könyvtárunkat, sportszerekkel ellátni az iskolát és kölyökcsoportunkat. S ami talán a legfontosabb – s talán valóban nem mindenki tudja – a kerületi önkormányzatnak köszönhető, hogy továbbra is működik a dunaszerdahelyi kórház, hiszen az állam lemondott róla, a megye lett a tulajdonosa és fenntartója. Valóban igaz tehát, hogy a kerületi önkormányzati szervek – az elnök és a képviselők – munkája közvetlen hatással van mindennapjainkra, ezért bízunk abban, hogy a csallóközesütörtöki polgárok az eddignél nagyobb odafigyeléssel és magasabb arányban vonulnak majd az urnákhoz a novemberi választások alkalmával.

A községi hivatal

Zelk Zoltán

Nyár és tél között

*Nyár és tél között úgy vándorol
október, november,
mint a poros országúton
két szomorú ember.*

*Kertek, lankák körül jönnek,
mennek havas tájra,
búsan integet utánuk
egy kopár fa ága.*

*Mint rossz gyerek, a szél őket
sárral megdobálja,
utánuk fut, ruhájukat
s hajukat cibálja.*

*Nyár mögöttük, tél előttük,
néha meg-megállnak
s búcsút intenek a hervadt,
búslakodó tájnak.*

Az év száma: 60 000

A legújabb közvéleménykutatási felmérések szerint Szlovákia lakosságának már nyolcvan százaléka érzékeli az egy éve kirobbant pénzügyi és gazdasági válságot. Az önkormányzok körében tudtommal hasonló felmérésekre nem került sor, de a Szlovákiai Városok és Falvak Szövetségének elemzése és a kormányhoz eljuttatott állásfoglalásai arra engednek következtetni, hogy a települések esetében ez az arány közelíti a száz százalékot. Sajnos, Csallóközcsütörtök sem kivétel: a személyi jövedelem-adóból befolyt költségvetési bevétel jelentős csökkenése következtében a falunknak alanyi jogon járó támogatás 60 ezer euróval csökkent, azaz a tervezettnél egy millió nyolcszázezer koronával kevesebb pénzből gazdálkodhatunk 2009-ben. Szomorú, hogy a 60 000 ilyen módon lett községünkben az év száma.

A helyzet bonyolult, de úgy is fogalmazhatnánk, hogy furcsa kettősség jellemzi napjainkat. Két éves pangás után az elmúlt hónapokban jelentősen javultak az európai uniós alapok mérítésének a lehetőségei, amit ráadásul – a krízis hatásainak csökkentése érdekében is – maga az Európai Bizottság is támogat és szorgalmaz. Az önkormányzatok előtt tehát komoly fejlesztési lehetőségek nyíltak, nyílnak meg. Ezzel párhuzamosan viszont jelentősen csökkentek az önkormányzatok bevételei, sok helyütt már a törvényből fakadó feladatok ellátása is veszélybe került (ez, szerencsére, községünkre nem jellemző), ilyen körülmények között viszont a falvak és a városok képtelenek biztosítani azt az önrészt, amely elengedhetetlen az uniós alapokból támogatott beruházások megvalósításához. Ugyan még nem találkoztam olyan önkormányzattal, amely a bevételek csökkenésére hivatkozva lemondott volna uniós támogatást nyert beruházása megvalósításáról, de nagyon sok

olyan esetről tudok, amikor a községi vagyron eladásával, esetleg banki hitel felvételével tudták csak elkezdni a fejlesztéseket a falvak és városok.

Nyilvánvaló, hogy nem véletlenül elmélkedek a furcsa kettősségről. Lapunk szeptemberi számában örömhírekkel akartam szolgálni falunk polgárainak, hiszen rövidesen megkezdődik egy olyan beruházás – a csatornahálózat teljes kiépítése –, amilyenre községünk történelmében talán még soha nem került sor, hiszen infrastruktúra fejlesztésre Csallóközcsütörtökben 1,4 millió eurót, azaz mintegy 40 millió koronát még nem tudott fordítani sem az önkormányzat, sem az állam. Ráadásul friss hír, hogy sikeresek voltunk egy másik pályázaton is: a Régiófejlesztési és Építésügyi Minisztérium regionális operációs programjából 290 ezer euró (mintegy 8,7 millió korona) iskolatartozási támogatást nyertünk el, amivel végre elvégezhetjük iskolánk épületének tetőszigetelését és a teljes hőszigetelését, illetve befejezhetjük az ablakok cseréjét és felújíthatjuk az öltözőket. És azt is örömhírként akartam közölni olvasóinkkal, falunk polgáraival, hogy szeptember 14-én sikerült leadnunk ugyancsak a régiófejlesztési minisztériumban egy újabb pályázatot, amelyet műemlékvédelmi beruházásként készítettünk el, s megszereztük hozzá a Műemlékvédelmi Hivatal támogatását is, amely újabb 400 ezer eurós, tehát 12 millió koronás fejlesztést feltételez. Egyebek mellett ebből a pénzből alakítanánk ki a templom környékén a Szent Jakab teret, s ennek keretében bontjuk majd le a régi kántorházat, de utcák felújítása és járdák építése is része a projektnek.

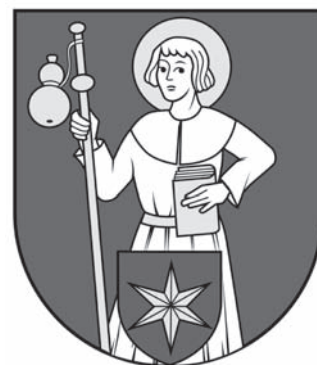
A gazdasági válság okozta furcsa kettősség miatt vagyok kissé bizonytalan, örömhírként fogadják-e polgáraink ezeket a híreket. Hiszen miközben

az idén a már említett 60 ezer euróval gazdálkodhatunk

kevesebből, jövőre ez az összeg valószínűleg még nagyobb lesz, miközben csak a csatornahálózat befejezéséhez önrészként mintegy két milliányi koronával kell hozzájárulnunk, ahhoz pedig, hogy a háztartások is csatlakozni tudjanak a rendszerre, további négy millió koronányi beruházást kell biztosítania az önkormányzatnak. Nem lenne ezzel semmi gond, ha a gazdasági prognoszták előrejelzése valósult volna meg, vagyis országos szinten a 2008-as gazdasági bővülést idén és jövőre további 5-6 százalékos növekedés követett volna. De nemcsak a történelem nem ismeri a „ha” fogalmát, mert a valós eseményekből kell kiindulni, a gazdasági eredményeken sem segít a „mi lett volna, ha...” ábrándozás. Csak az segít rajtunk, ha összefogunk, összedugjuk fejünket – az önkormányzati képviselők, a községháza munkatársai, civil szervezeteink és polgári társulásaink vezetői, és megtaláljuk annak lehetőségét, hol fogjuk vissza egyéb kiadásainkat, miként tudunk spórolni, maximális hatékonysággal felhasználni pénzügyi forrásainkat, esetleg értékesíteni olyan községi vagyont, amely hosszú távon is nélkülözhető, hogy fel tudjuk használni az uniós forrásokat, hogy meg tudjuk valósítani azokat a beruházásokat, amelyekre évek, sőt több mint egy évtizede vártunk. Én hiszem, hogy sikerülni fog.

S nekem akkor is örömhír pályázataink sikere, ha kivitelezésük álmatlan éjszakák egész sorát okozza majd számomra.

Óry Péter polgármester

*Magyar népünket a jó Isten sok nemes lelkű emberrel áldotta meg. Ilyen elsősorban a mi első királyunk, Szent István, akit magyar szentjeink és a boldogok serege követ. Mindezeket ma példaképként állítunk fiatal nemzedékünk elé, mert tudjuk – amint a latin szólás állítja –, *Exempla trahunt, vagyis példaképeink vonzanak bennünket. A mi vidékünkön élő embereknek, keresztényeknek kellene a példaképek, a személyiségek, akiket érdemes követnünk. Nyitott hitre van szükségünk, hogy megismerhessük őket. Hogy tudjuk őket követni... Hiszen ismerjük Kisfaludy Sándor bölcséletét:**

***Mely nemzetnek nincs hite,
éljen bár – nincs élete!***

Múltunk, nagyjaink, jövőnk...

Községünk, Csallóközsütörtök lakói nemsokára új utcaneveknek örvendhetnek. A hagyományos helyek, falurészek megnevezése mellett a község két utcája két nagy, nemes ember nevét viseli, és pedig **Náray Györgyét** és **Mérey Mihályét**. Kik voltak ezek az emberek, akikről két utcát nevezünk el?

Náray György csallóközsütörtöki plébános volt. Születési helye a bejegyzés szerint Palócz település, mai hivatalos nevén Palovec, amely a Zágrábi Egyházmegyéhez tartozó Muraközben található. Születési idejét 1645. április 23-ára teszi a Collegium Germanico-Hungaricum Katalógusa. Náray György magyar anyanyelvén kívül még horvátul is tudott. Győrött, Nagyszombatban és Rómában tanult. Az ő életében is van egy élethelyzet, egy esemény, amely nyomán kimondottan az egyház szolgálatába szegődik. Fiatal korában költészettel foglalkozott. Ebben az időszakban születik meg a fiatal költő lelkében a *Lyra Coelestis* című énekeskönyv anyaga. Az 1666-1668-as években Rómában tartózkodott. Sokat betegeskedett, de eléri álmát: 1668-ban papá szentelik. Fiatal papként előbb az Egri Egyházmegyében működik, onnét érkezett plébánosnak Csallóközsütörtökbe, 1674-ben. Öt évig működött községünkben, legismertebb prédikációi, amelyek ránk maradtak, a Szent Jakab-napiak voltak, amelyekhez minden esetben hozzátette: *in dedicatione Ecclesiae*, vagyis a templom

búcsújára. A csütörtöki plébánia legféltettebb kincsei közé tartozik az egyetemes magyar kultúra és történelem szempontból is igen fontos Náray Krónika.

Csütörtökből 1679-ben távozik, Püspökiben lett plébános. A Pozsonyi Káptalan kanonoki posztját 1684-től töltötte be, majd a pozsonyi szeminárium prefektusa lett. Nemes lelkét 1699. december 5-én adta vissza teremtményének, s bár mindössze 54 évet élt, igen gyümölcsöző volt költői tevékenysége, ugyanakkor hivatásbeli buzgósága is példaértékű volt. Legismertebb és legfontosabb művei közé tartozik az *Annontationes variae* naplójegyzetek, a *Liber Cronicae Csütörtökiensis* S. Jakobi krónika valamint a *Lyra Coelestis* magyarul írt verses énekeskönyv.

Mérey Mihály 1500-ban született, születési helyét azonban nem ismerjük, csak annyit tudunk, hogy Somogy megyéből származott. Reneszánsz szellemben nevelkedett, kapcsolatot tartott II. Lajos királlyal és a Thurzó családdal. Mérey Mihály és családja katolikusok voltak. A Négyeskönyvben, melynek az egyik kidolgozója volt, fejezetet találunk arról, hogy a katolikus hitet mindenkinek meg kell tartania. Plébániatemplomunkban a sekrestye bejáratának jobb oldalán található egy epitáfium (síremlék), amely középső részén ennek igazolásaként látható, amint a családtagok a kereszt alatt imádkoznak elhunyt apjuk lelke üdvéért. A 2008-ban restaurált síremlék nagyon érdekes tárgyi

emlékünk, hiszen rámutat arra, hogy egyes családtagok a síremlék alatti kriptában vannak eltemetve. (A kriptát 2007-ben tisztítottuk ki, s benne csontmaradványok és koporsók darabjai találhatóak. Mérey Mihály – amint a síremlék felirata tanúsítja – Ferdinánd és Miksa Magyarország királyainak hűséges munkatársa volt. Jogszolgáltatásban feddhetetlen férfiú, ezért országbíró volt. A síremlék utolsó mondata figyelmeztetés és kegyes kívánság az utóknak: „Akik életben vagytok, emlékezzetek a halandóságra!”

A fentiekben említett Négyeskönyvben a mű első része a király és a nemesek jogát tartalmazza. A második rész a

királyi adományozásokról, szerződésekről, zálogról szól. A harmadik rész a bírászkodásra vonatkozó jogszokások összefoglalója. A negyedik rész a különböző országárszok jogait foglalja össze.

Mérey Mihály 72 évet élt és amint olvassuk síremlékén: méltatlan kezünkől az irigy halál ragadta el. „Kiváló erényeidért – foglalja kérésbe a síremlék szövege és írója – társulhass a magas égiekhez”.

Ők tehát községünk nagyjai. Ha azt mondjuk, nem ismerjük őket, nincs nehéz dolgunk, a magyar historiográfia nem feledkezett meg róluk, sok szépet és jót lehet róluk találni, lehet róluk olvasni. Érdemes, már csak azért is, hogy eklő tisztelettel emlékezzünk rájuk. Persze, mondhatjuk, hogy ezek a nevek nem mondanak nekünk semmit, de azzal azt is mondjuk, hogy nem ismerjük el egy adott kor nagyjait. Ha azt mondjuk: ők a mi nagyjaink, példaképeink, felfigyeltünk azokra, akik nemes munkásságukkal megajándékozták az utókort. Ezért érdemes nyitott érdeklődéssel, élő hittel tekintetnünk népünk, nemzetünk nagyjaira. Mert csak így lesz jövőnk...

Addig is: köszönet az önkormányzatnak, a polgármesteri hivatalnak, hogy az utcanevet összeállítáásánál gondoltak az olyan kiváló emberekre, akik községünk hírnevét is öregbítették, s akik nagyszerű emberei voltak nemzetünknek. Köszönet, hogy utca őrzi Náray György és Mérey Mihály nevét.

Csöllei István független képviselőként dolgozik a közösségért, mert szerinte

A falufejlesztés nem lehet pártfüggő

Negyedik választási ciklusát tölti a helyi önkormányzati testületben Csöllei István, aki minden alkalommal független jelöltként nyerte el a választók bizalmát.

– Ilyen nagy időtávlatban talán furcsa a kérdés, mégis az érdekelne, mi indította el a kommunális politika felé?

– Valóban rég volt, még 1994-ben, amikor az akkori polgármester, Kállay Dezső bácsi megszólított és felkínálta, hogy a Magyar Kereszténydemokrata Mozgalom támogatásával, függetlenként indulhatnék a választáson, mert nagy terveik vannak a falufejlesztés terén, szüksége lenne az önkormányzati testületnek olyan emberre, akihez közel áll az építésügy. Úgy gondoltam – és ma is az a véleményem –, hogy a független státust meg kell őriznem, mert szerintem a falufejlesztés nem lehet a pártpolitika függvénye. Persze, értem és tudom, hogy gyakorlatilag a politikának, legfőképpen pedig a kommunálisnak, ha úgy tetszik a „kispolitikának“ van olyan értelmezése, mint a közjó szolgálata, s ezt el is fogadom, de a magam részéről azt gondolom, hogy nem kell pártoskodni ahhoz, hogy az ember segítse faluját, annak fejlődését, szépítését. Mindjárt hozzátesszem azonban, hogy ilyen tekintetben azok a képviselőtársaim is hasonlóan gondolkodnak, mint én, vagyis a közösség szolgálatába állítják tudásukat, akik pártlistán kaptak bizalmat az emberektől, mert azt hiszem, az a döntő. Vagyis az, hogy az ember olyan ügyet képviseljen és szolgáljon, amelyet elfogadnak az emberek – vagy legalább is a többségük –, s úgy tegye a dolgát, hogy a bizalmat meg is tartsa. Ugyanakkor be kell látnom azt is, hogy bizony a „nagypolitika“ olykor beleszól a „kispolitikába“, és sajnos, párhovatarozás szerint jutnak előnyökhöz bizonyos települések, de ez már a szűken értelmezett politika kérdése, azzal meg nem szívesen foglalkoznék.

– Tehát ha jól értem szavait, alapvetően az építésügy adta lehetőség fogta, szólította meg annak idején. Mi volt akkoriban a legfontosabb feladat?

– Igen, az építésügyi bizottságban dolgoztam kezdettől fogva, sőt, két választási cikluson keresztül annak elnöke is voltam, egészen pontosan az 1998-2006 közötti időszakban. Feladat rengeteg volt, és, sajnos, azt kell mondanom, hogy van, hiszen már akkor megfogalmazódtak olyan javaslatok, amelyeket objektív vagy szubjektív okok miatt a mai napig sem sikerült rendezni. Talán a vízvezeték-hálózat kiépítését említhetném az első helyen, hiszen már a kilencvenes évek első felében azt tartottuk az egyik legfontosabb feladatnak a csatornázással szinte párhuzamosan, de mert falunk lakosságának a száma nem éri el a kétezzer főt, hozzá sem tudtunk látni. A vízvezeték esetében ugyanis lakosságarányos a támogatási rendszer. Ugyancsak a terveink között szerepelt, hogy megszerezzük a falu számára az öreg iskola épületét, hogy egészségügyi központot és gyógyszertárat alakítsunk ki benne, de mint tudjuk, az épület egyházi tulajdon, s máig sem sikerült megállapodásra jutni az illetékes egyházmegyével. Sikerült viszont elkezdni a csatornázást, fontos volt, hogy éppen az Iskola utcában, de még fontosabb, hogy immár európai uniós alapok támogatásával válhatően jövőre be is fejeződik teljes kiépítettsége. Ugyancsak elkezdődött egyes utcákban a járdák építése és utak karbantartása, többet aztán ebben a ciklusban fejeztünk be, illetve még folytatódnak ezek a munkák is. Az iskola felújítását is önerőből kezdtük az ablakok cseréjével, öröm talán

minden csütörtöki ember számára, hogy arra is sikerült uniós támogatást szerezni, jövőre tehát elvégezhetjük a tetőfedést és a teljes hőszigetelést.

– Gondolom, ez a legfrissebb hír azért is nagy öröm az ön számára, mert a jelenlegi választási ciklusban Ön képviseli az iskolatanácsban az önkormányzatot. Ez a feladat mennyire áll közel Önhöz?

– Az épület felújítása két szempontból is fontos: jogos elvárása mindenkinek, hogy a 21. században a kornak megfelelő épületben folyhasson az oktatás, ugyanakkor az intézmény fenntartása szempontjából is jelentős a beruházás, hiszen energiamegtakarítást eredményez majd, a felszabaduló pénzeszközöket pedig az oktatás minőségének javítására fordíthatjuk. És hogy mennyire közeli a feladat? Én úgy gondolom, hogy aki komolyan gondolja községünk fejlődését, mindent hajlandó megtenni az iskoláért. Az iskola ugyanis olyan oktatási-nevelési intézmény, amely egyúttal szellemi közösség is, közvetlen hatással a község szellemi életére. Az iskola a jövő: mert az ifjúság a jövő, s ha a fiatalok saját szülőfalujukban szerezhetik meg a tudás alapjait, érzelmi kötődés alakul ki köztük és községünk között, amelyet a magáénak fog tartani, s amelyért hajlandó lesz tenni felnőtt korában is. Én legalább is így látom az iskola helyét és küldetését községünkben, s ezért közel áll hozzám minden olyan feladat, amely az iskola megerősítését eredményezi. Egyébként ezért is döntöttünk úgy, hogy propagáljuk iskolánkat azokban a szomszédos falvakban is, ahol már nincs oktatási intézmény, s ha lesz megfelelő érdeklődés, készek vagyunk akár iskolabuszt is indítani, hogy a szülők nyugodt szívvel írathassák gyermeküket a mi alma materünkbe, mert nemcsak az oktatás színvonala jó, hanem biztonságos közlekedésüket is biztosítani tudjuk.

Megtanítani tanulni és örülni a sikernek

I fjú tanítóként került a kezembe Egy vékonyka könyvecske, amely Szent-Györgyi Albertnak, a nemzetközi tudományos élet kimagasló egyéniségének írásait, tanulmányait adta közre. Nagy hatással volt rám szinte minden gondolata, de külön is megragadt bennem az oktatásról és egyre bővülő ismeretekről szóló eszme-futtatása, amelyben egyebek mellett a következőt olvashattam: „Ilyenképpen az, amit az iskolának el kell végeznie, elsősorban az, hogy megtanítsa velünk, hogyan kell tanulni, hogy felkeltse a tudás iránti étvágyunkat, hogy megtanítsa bennünket a jól végzett munka örömére, és az alkotás izgalmára, hogy megtanítsa arra, hogy szeressük, amit csinálunk, és hogy segítsen megtalálni azt, amit szeretünk csinálni“. Hitvallássommá lettek ezek a gondolatok, s harminc éve állok úgy a katedrán, hogy mindenütt, ahol taníthattam, kis és nagy iskolában, szlovák és magyar tanítási nyelvűben, a mozgássérültek iskolájában, pedagógusként, gyógypedagógusként vagy igazgató-helyettesként eleget tegyek ennek a többirányú elvárásnak.

O klevelemet 1979-ben szereztem matematika-testnevelés szakon, a másodfokú minősítő vizsgát 2005-ben abszolváltam, hobbim a grafológia, második éve tanulom a budapesti Lukács Oktatási Központban. A Csallóközcsütörtöki Magyar Tanítási Nyelvű Alapiskola igazgatói kinevezési okiratot az idén szeptember elsején vettem át, s célom, hogy hitvallásomnak megfelelően olyan hatékony iskolát alakítsak ki, ahol alapvető cél a kiegyensúlyozott, érzelem gazdag, önálló, önmagá és mások iránt igényes gyermek nevelése, akinek fontos az eredményes munka, a tanulás, és aki a társadalom által elfogadott erkölcsi normák szerint igyekszik megvalósítani egyéni és közösségi céljait. Munkámat a gyermekközpontság, a humanista értékrend, valamint az egészséges életvitel kialakítása iránti igény vezérli.

I skolánk alapvető célja, hogy a partnerek igényeit kielégítő, megfelelő színvonalú pedagógiai szolgáltatást nyújtsunk, amely

megfelel a fenntartó önkormányzat elvárásainak is. Törekedni fogunk a partnerközpontú működésre, minden pedagógus munkáját a megújulási szándéknak, az állandó fejlődésnek és a versenyképességnek kell jellemeznie.

A z oktatás alapvető szerepe, hogy a diákok megszerezzék azokat a kulcskompetenciákat, amelyek elengedhetetlenek a társadalmi változásokhoz való rugalmas alkalmazkodáshoz, a változások jó irányú befolyásolásához, saját sorsuk alakításához. Az oktatáson és a nevelésen túl fokozott felelősség hárul az iskolára a kompenzáció, az esélynövelés és a mintaadás, illetve a társadalmi normák elsajátításának elősegítésében.

F ontos feladatomnak tekintem az anyanyelv értékének a megerősítését. Csak abból a diákból lesz kiegyensúlyozott, boldog, a világot elfogadó felnőtt, aki gyermekként megtapasztalja az élet minden napjaiban rejtőző szépséget, aki édesanyja nyelvének biztonságot nyújtó erejével lép be az iskola kapuin, magabiztosan beszél, kommunikál és érti a tőle elvárt feladatokat. Ha gyermekünk értelmét az anyanyelv kulcsával nyitjuk ki, érzelmekben gazdagabb világot tudunk neki megmutatni, amelyben később elfér a többi nyelv elsajátítása és szeretete. Örökérvényű mondás a nyelvekről: ahány nyelvet beszélsz, annyi ember vagy. De az első helyen az anyanyelvnek kell lennie. Az egyre bővülő ismeretek megszerzésének ugyanis alapvető feltétele a pontos fogalomalkotás, amely az anyanyelven a legegyszerűbb és leghatékonyabb., Sajnos, sok szülő éppen ezt nem tartja szem előtt,

vagyis gyermeke érdekeit sérti, amikor idegen nyelvű iskolát választ számára. Nem törődik azzal, hogy gyermeke sokszoros erőfeszítéssel küzd abban a korban, amikor még a játéknak kellene első helyen lenni életében. De a legnagyobb veszteség az, hogy az anyanyelv elvesztésével gyermekünk elveszti szüleihez, őseihez, nemzettársaihoz, saját népének kultúrájához való érzelmi kötődését, s ezzel elveszti identitását, vagyis mindenét!

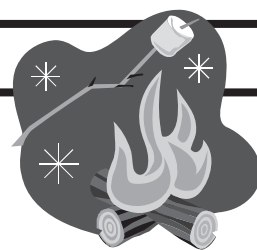
E zzel párhuzamosan, sajnos, egyre nagyobb gondokkal küszködik a magyar oktatásügy, hiszen egyre kevesebb a gyerek – a mi iskolánkba az idén már száz alá csökkent a tanulók száma –, amivel párhuzamosan jelentkezik az anyagiak hiánya, hiszen a támogatás „fejt kvóta“ alapján történik. Sok elképzelés, jó ötlet esett kútba éppen az anyagiak hiánya miatt. De az ember soha ne veszítse el hitét, bizalmát. Minden nehézség ellenére optimistán nézek a jövő felé. Hiszen az idén szaktanárokkal bővült tantestületünk, majdnem minden tanórát szaktanár oktat majd. Bizom benne, hogy sikerül kialakítani olyan kapcsolatokat a tantestületen belül, hogy helye legyen a termékeny vitáknak és olyan konszenzusos megoldások keresésére, amely elősegíti a munka eredményességét. Fontos a jó együttműködés az összes pedagógusi és nem pedagógusi munkatárs között, hiszen az iskola hangulatát és sikerességét nemcsak a jó szakmai felkészültség és a tisztességesen elvégzett munka határozza meg, hanem az emberi magatartásformák, a munkatársak közérzete is – ami, persze, mind kihát a diákokra is.

O ném biztosítani iskolánkban a tárgyi és személyi feltételeket, hogy gyermek és szülő egyaránt érezze: a gyermeknek minden esélye megvan az értelmi és érzelmi fejlődésre, s hogy iskolánkban minőségi oktatás-nevelés folyik.

M ert tudatosítom: „Ahogyan ma tanítunk, olyan lesz a holnap.“.

Mgr. Végh Brigitta, igazgató

Közös élmény – közös érték

A csallóközcsütörtöki gyerekek szeretnek táborozni. Ezt a tényt támasztja alá, hogy az immár hatodik éve működő Játékvár Játsszóház az idén nyáron már negyedik alkalommal szervezhette meg kézműves tábort – ezúttal a Selmebányához közeli Szitnya (Sitno) lábánál. A csapat évről évre lelkesebb és népesebb, sok gyerek visszajáró „vendég”, ami lehetővé tette, hogy az idén már „örökös tagokat” is avathattunk. Amennyiben egy rendezvényről a beszámoló szerzője kiemeli az utolsó nap egy mozzanatát, talán nem túlzás, ha rendhagyónak nevezi a megközelítést. Nos, a formabontás lehetőségével élve hadd mondjam el, hogy a tábor utolsó napján a gyerekek az „üzenő falra” írhatták fel a táborral kapcsolatos véleményüket, gondolataikat. A táborbontást követően – siettetve az idő múlását – olvasgatni kezdtem a feljegyzéseket, s bár több olyan is volt, amely megragadott, amely gondolati mélységeket hordozott, egyet le is jegyeztem magamnak, ezt szeretném minden más előtt közzé tenni. Az egyik táborozónk ezt az üzenetet hagyta az utókorra: „Recept egy hét boldogságához: 33 alkotni vágyó gyerek, lelkes kis csapat, öt nap, és a rendelkezésre álló lehetőségek, a sok alapanyag, a rengeteg ötlet, segítőkész vezetők, szép táj, az alkotások sora, amely mind-mind egyedi alkotás.”

Ezek után talán nem meglepő, ha azt írhatom, hogy a résztvevőket valóban nagyon gazdag program várta, valóban volt lehetőségük alkotni, túrázni, kirándulni és különböző versenyekbe bekapcsolódni. A délelőttök a mozgásé, a délutánok az alkotásé, az esték pedig a versenyeké, a szórakozásé, az éjszakába nyúló beszélgetéseké voltak. Ebbe fért bele az eddigi legszebb, ám legigényesebb túránk, a Szitnya megmászása. Bár az 1006 méter magasságba nyúló csúcs leküzdése nem tűnt elrettentő feladatnak, a mozgást kevésbé szokott táborlakókat, bizony, eléggé megizzasztotta a túra. Ezek után a Bacsófalvi-tó (Počúvadlo) melletti tanösvény bebarangolása szinte már csak gyerekjáték volt.

Az ehhez hasonló délelőtti „megpróbáltatásokat” minden nap kézműves foglalkozásokkal folytattuk. Annak ellenére, hogy a táborozásnak ez a programrésze választható volt, pár fiú kivételével – akik a foci szerelmesei – mindenki az alkotótermet választotta. (És elpletykálom: mintegy fél óra labdakergetés után a focisták is csatlakoztak a többiekhez!) Ezek a délutánok pedig azt bizonyították, hogy a csütörtöki gyerekek fantáziája határtalan: szinte nincs a kézművességnek olyan válfaja, amelyet ne használtak volna fel gyermekeink alkotásaik elkészítése során.

Állandó programjainkat két kirándulással is gazdagítottuk. Ellátogattunk az antoli vadászcastélyba és a selmebányai bányaműzeumba. Ez utóbbi igencsak kalandosra sikeredett. Éppen akkor romlott el ugyanis a közvilágítás, amikor ott voltunk, így – gyermekeink nagy örömeire – a föld alatti túrát elemlámpa világításával tettük meg, szinte átélhettük a bányászlet keménységét és bizonytalanságait. Még szerencse, hogy közben sikerült eltávolítani az elektromos hibát, semmilyen kellemetlenséget nem kellett hát átélnünk a föld alatt sem.

Az alkotások, túrák és kirándulások mellett számos versennyel igyekeztünk még színebbé tenni tábori életünket. A legnagyobb sikere a tábori olimpiának volt, a hétpróbának, valamint „A séta a mesék birodalmában” elnevezésű szellemi vetélkedőnek. Természetesen a mi vetélkedőinknek is voltak győztesei, ez így dukál. Őry Péter polgármester és az általa irányított önkormányzat, valamint csütörtöki vállalkozók voltak a versenyek „szponzorai”, az ő értékes díjait kapták a legjobbak, de nyugodtan mondhatom, valamennyien a versenyek győztesei

lettünk, hiszen immár örökre a miénk marad az az élmény és öröm, amelyet átélhettünk.

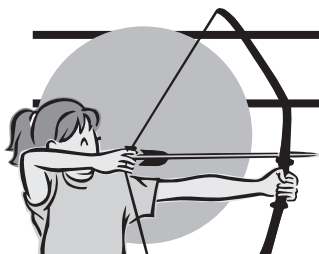
A táborbontáskor szereztem erről tanúságot: mindenki szemében megjelent egy-egy könnyesepp. Talán ez mondatja velem, nincs miért búslakodni, jövőre újra találkozunk!

De ha már írásom elején is jártam táborunk végénél, hadd tegyem ugyanezt most is, amikor már valóban a „végénél” tartok. A gondolat újra az „üzenetfalról” való, egy másik táborlakó hagyta az utókorra: „Játsszóházas táborainkról lehet mesélni, bemutatni, írni, de azt, ami ott történik, csak személyesen lehet átélni. Egy olyan hely és közösség, amelyből lehet táplálkozni, erősödni lélekben, nyelvben, hagyományokban.”

S mert hisszük, hogy a közös élmény közös értéket jelent, a Csemadok mellett működő Játékvár Játsszóház szeptember 26-án ismét kinyitja kapuit. Mindenkit szeretettel várunk a „Vidám sulikezdés” névre hallgató játékos vetélkedőre. Késő ősze tervezünk a Radnóti Emlékév kapcsán egy irodalmi vetélkedőt a középiskolás korosztály számára, majd egy magyarországi kirándulást is tervezünk, amely során meglátogatnánk nagy költőnk emlékhelyeit. És idén sem marad el a hagyományos karácsonyi játszóházunk – röviden: munkára, tartalmas szórakozásra fel!

Sill Zsuzsa

A portyázó magyarok nevében...

A nyári szünet első felében a csallóköz-szülődött az őszi métabajnokságra. Szinte nem volt olyan nap, amikor a lelkes méta csapatunk ne ütötte volna a labdát a Diós-parkban. Úgy röppent el a júliusi hónap, hogy szinte észre sem vettük, és már készülődhattünk is a tíznapos cserkésztáborra.

A cserkésztáborra, azaz a nagy kalandra, ami csapatunkra, valamint társaink, az egyházfai, a hegysúri, a csenkei és a szögyéni cserkészekre várt 2009. augusztus 3-a és 12-e között. A közel száz fős tábornak a Győr közelében található ravazdi cserkészpark adott otthont. Onnét indult el már az első napon a „magyar nép”, hogy új hazát keressen magának. Álmossal az élen egyik vezér sem gondolta volna, mekkora megpróbáltatások és nehézségek állnak majd útjukban, míg végre elérik az új hazát. Kalandozásaik során eljutottak Etelközbe, Magna Hungáriába, találkoztak a vad besenyőkkel, akik csak egy tisztességes számháború fejében voltak hajlandók tovább-

engedni őket. Nem is egyszer küzdöttek az életükért, harcoltak fennmaradásukért, sőt, a „hátrafelé” íjazást is bevetették, csak hogy túléljék a veszélyt. Kóstoltak korhű ételeket, és hogy az ellenség fel ne ismerje őket, lisztmaszkkal álcázták magukat.

Tudni kell azonban, hogy a magyar nép a pihe-nést sem veti meg, s szabadidejében különféle mesterségekkel ismerkedik. Kötöztek, varrtak, barkácsoltak, elsajátították a szabadban való túlélés fortélyait, sütöttek, főztek, építkeztek... Saját szórakoztatásukra vízzel teli zacskókkal bombázták egymást, kötélhúzásban fitogtatták erejüket, gólyalábon jártak, ponyva alatt keresték a megbúvó ellenséget, az erdő közepén pedig rejtőzködő képességüket gyakorolták (közismert nevén ipi-apacsoztak). Amikor meg elfáradtak, meglátogatták a közelben lévő győri termálfürdőt, ahol aszszonyaikkal és gyermekeikkel egy jót pancsol-tak. Álmos azonban nem feledkezett meg az utódról sem. Fiát, Árpádot bízta meg a nép vezetésével, amit a vezérek nagy tisztelettel és

bizalommal fogadtak. Ezek után megkötötték a vérszerződés, amely örök időkre megpecsételte a hét törzs és a magyarok életét.

A hosszú és kalandokkal teli út után megérkeztek a Kárpát-medencébe, ahol otthonra lelt a magyar nép. Az új haza adottságait azonban ki is próbálták a már hagyományossá vált métával, ami azóta is nemzeti játékunk. Ám minden jó véget ér egyszer, így a portyázásból – táborozásból – is illik végül hazamenni.

Az otthon melege mindenkinek hiányzott, na meg mi is hiányoztunk édes szüleinknek.

Mégis örülök, hogy bizalmat szavaztak a magyar vezéreknek és tíz kalandos napon át együtt fedezhettük fel az új hazát. Felfedezésünk a helyi sportpályán folytatódott, ahol a csenkei cserkészekkel közösen még egy közös hétvégét tudhattunk a magunkénak. Nagy örömünkre, több helyi fiatal is közénk látogatott, remélve, hogy a szeptembertől kezdődő cserkészevet már velük együtt kezdjük el.

A portyázó magyarok nevében:

Elek Klára

Az érzelmi kötődések erősítése

Lehet, kevesen gondolnak még karácsonyra, a kereszténység legszebb és legmeghittebb ünnepére. Magénemberként talán én sem tenném, illetve senki a Csallóközcsütörtökiek Szent Jakab Társaságából.

Csakhát szervezetünk évek óta azon fáradozik, hogy az emeberek közti kapcsolat a tiszteletre és szeretetre, a kölcsönös megbecsülésre épüljön, kis- és nagyobb közösségeinket – a családokat, a civil szervezeteket, falunk lakosságát – pedig az érzelmi kötődések ezernyi láncá kapcsolja össze, e szándékunk eléréséhez pedig elengedhetetlennek tartjuk, hogy a Szent Ünnepre való felkészülés időszakában, illetve a reményekkel teli karácsonyi ünnepek alatt olyan fórumokat teremtsünk polgártársaink számára, ahol ezen érzések és érzelmek többszörösen felerősödhetnek. Nos, ez az oka annak, hogy tagjaink és jómagam is már most, szeptember utolsó napjaiban a karácsony „árnyékában” élünk, hiszen rengeteg rendezvényt szeretnénk kedves-

kedni falunk lakosságának, azokat pedig megfontoltan kell előkészíteni. Különösképpen azért, mert azt is szeretnénk, ha a lehető legtöbbben élveznék ünnepváró találkozásainkat, és a lehető legtöbbben bekapcsolódnának a közös siker „kövacsolásába”.

Nos, már októberben megtartjuk immár szokásos kézművestáborunkat, ahol kicsik és nagyok együtt készíthetnek karácsonyfadíszeket, hogy a Szent Ünnep felemelő hangulatához bárki saját alkotásával járulhasson hozzá. Az idén is megépítjük falunk közepén az adventi koszorút. Örömmel vennénk, ha falunk lakói előre jeleznék tagjainknak, hogy hozzá tudnak-e járulni a fenyőágak gyűjtéséhez-beszerzéséhez. A koszorú alapját november 17-én szeretnénk elkészíteni – amit szintén közös munkaként képzelünk el –, éppen ezért lenne fontos tudni, lesz-e elég fenyőág a falunkban, avagy rendelni kell valamelyik erdészettől. Az adventi koszorú – és a családi kiskoszorú – feldíszítésére és felszentelésé-

re aztán november 28-án kerül sor.

Új körülmények között és újdonsággal „fűszerezve” rendezzük meg idén a karácsonyi vásárt. Falunk lakóit a kultúrházba várjuk termékeinkkel december 12-én már a délelőtti órákban, s nagyon bízunk benne, hogy sokan jönnek sok termékkel és minden felkínált áru gazdára is talál. Mert az ilyen siker után lenne igazán nagyszerű élmény a meglepetés – és pedig az adventi koncert, amelyet ugyanaznap este, ugyancsak a kultúrházban tervezünk megvalósítani. A Betlehem építésére aztán már a szokásos helyen, a templomkertben kerül sor december 24-én, délután három órai kezdettel.

Talán ezek után senki nem csodálkozik, ha azt mondom, a „szentjakabosok” már a karácsonyra gondolnak. De csak azért, hogy már mostantól erősödjének az érzelmi kötődések...

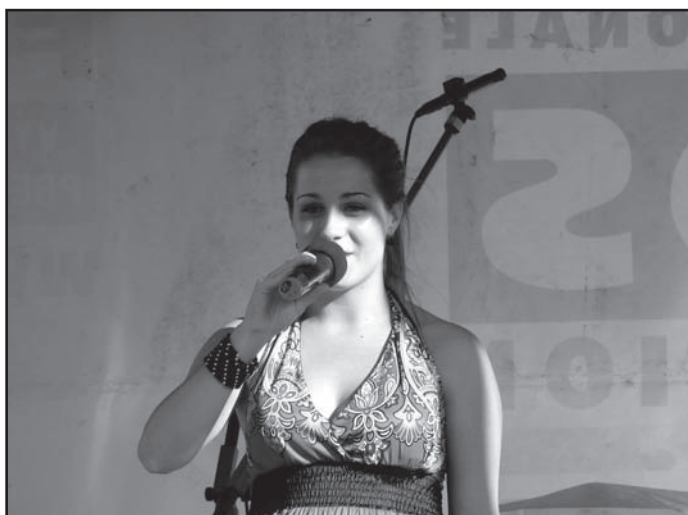
Nagy Tibor

Jövőre

A címben megfogalmazott jelszót azok hallották sűrűn az idei, immár hetedik falunapon, akik a mulatozó tömeggel megvárták a pirkadó vasárnapot. Így köszöntek el egymástól azok a fiatalok, akik a környező falvakból érkeztek Csallóközcsütörtökbe, hogy a Kozsó-koncert után a helyi HFJ együttes fülbemaszó zenéjére-feldolgozásaira táncoltak, mulatoztak hajnalig – szenzációs hangulatban. Sem elismerésnek, sem biztatásnak nem rossz a jelszó, miközben a szervezők nevében a dicsőretet köszönjük, a falu vezetése nevében pedig fogadjuk a felkérést: jövőre is megszervezzük a falunapot, tehát legyen igazuk nekik: jövőre ugyanitt!

De ne vágjunk dolgok elébe, nemcsak az utcabál és a Kozsó-koncert – amelyen egyesek szerint a nézők száma elérte a háromezret – volt emlékezetes az idei falunap rendezvény-sorozatunkból, hiszen már a péntek esti találkozó is nagy élményt jelentett mintegy nyolcvan csütörtöki polgárnak. A Szent Jakab Polgári Társulás jóvoltából ugyanis újra falunkba látogatott Sill Ferenc atya, falunk szülője, a Csütörtök mezőváros története monográfia szerzője, aki falunk egyik legjelentősebb egyéniségéről, Mérey Mihályról tartott előadást. Mérey Mihály, aki plébánosként élt falunkban öt évet, országbíróként társszerzője volt ugyanis annak a Négyeskönyvnek, amely a Királyság egyik legfontosabb dokumentuma lett, hiszen rendezte a király és a nemesség közti viszonyt, pontosította a királyok adományozó jogköreit, s bizonyos értelemben olyan jogi gyűjteményt tartalmaz, amelyről akár azt is mondhatnánk, évszázadokon át alkotmányként határozta meg a Magyar Királyság területén élő népek életét. Kevés település dicsekedhet olyan nagy személyiséggel, mint amilyen Mérey Mihály volt. A péntek esti „szellemi tápnak“ méltó folytatása volt a már hagyományos szabadtéri szentmise, amelyre szombaton délelőtt került sor a főtéren. A szombat délután már a kultúra jegyében telt el, legelőször falunk legkisebbjei élvezhették a dunaszerdahelyi Aranykert

ugyanitt

Bábszínház előadását. Csepi Zsuzsanna csapata „A bűvös kendő” című zenés darabot adták elő, fergeteges sikerrel.

Ezt követően mutatkozott be falunk legújabb büszkesége, a Csallóközcsütörtöki Daloskör, amely már a határon túl is jó nevet szerzett magának. Az idén rendezvényünkre külön műsorblokkot állítottak össze, hogy bizonyítsák, a népdal örök érték. Elbűvölte a közönséget a győri konzervatórium hallgatója, Dégner

Lilla, aki félórás műsorában a legszebb és legismertebb operett áriákat adta elő. Jó ötlet volt a szervezők részéről,

hogy a tavalyihoz hasonlóan az idén is a falunap része lett a harcművészeti bemutató, az meg külön is dicséretet érdemel, hogy ezúttal nem kellett átvonulniuk az érdeklődőknek a parkba, a téren mutatták be tudásukat a Felföldi Baranta Szövetség tagjai. Külön élményt jelentett bemutatójukon a karikásstorozás és a botos harci bemutató.

Aztán Kozsóig már csak falunk neves művészei kaptak helyet a színpadon. Rengetegen voltak kíváncsiak a „szlovákiai magyar cigánydalok királynőjére”, vagyis Rigó Mónikára, aki jelképes koronáját Bangó Margittól kapta, előadásával pedig bizonyította: nem véletlenül. Érzéki stílusa és nagyszerű dramaturgiával összeállított műsora hol könnyeket csalt a nézők szemébe, hol pedig megmozgatta minden porcikájukat. Mónikát a Phoenix zenekar koncertje követte. A formációt ismerők keményre rockra számítottak, ami miatt az idősebb korosztály néhány tagja ódzkodott, de a formáció kiválóan válogatta össze a műsorát, több közismert sláger feldolgozásával megfogta a közönséget és bizonyította: a klasszikus rock is „jól áll” a csapat tagjainak. Ami viszont ízlett nekik, az a helyi nyugdíjasklub tagjai által sült igazi házi rétes. Ezt ők mondták, és lelkünkre kötötték, hogy ki ne felejtjük ezt megemlíteni, ha írni fogunk a falunapról.

Nem felejtettük el.

enes-yp

Nehéz kezdés után szép folytatás

Megalakulásának harmadik évfordulójára emlékezik rövidesen a helyi nyugdíjasklub. „Megünnepeljük az évfordulót, bár nem kerék. Mert amikor három éve, november 15-én hivatalosan is létrejött a klub, nem hittem volna, hogy ilyen sikeres lesz működése. Nehézkesen indult, bizalmatlanok voltak az emberek, ráadásul a polgármester asszony, aki kiötlője volt a klubnak, elhunyt. De az önkormányzat és az új polgármester úr hathatós segítségével átlendültünk a kezdeti gondokon, s immár nagyon sikeresnek mondható a munkánk” – tájékoztat nem is leplezett örömmel Posvancz Margit klubelnök.

Most már rendszeresen találkoznak kéthetente a klub tagjai, tea és teasütemény mellett beszélgetik meg a hétköznapi eseményeit és a napi gondokat, örömeiket. Már névnapokat is ünnepelnek, szinte családdá alakult a 46 fős csoport. Ennek bizonyítéka az is, hogy az idei Dórejárás résztvevőit is

közösen fogadták, látták vendégül, de az is, hogy igazi ünnepet tudtak varázsolni a csákányi nyugdíjasoknak, akikkel farsangi találkozót szerveztek – immár másodszer, hiszen tavaly a csütörtökiek voltak a szomszédos falu vendégei. „A rendezvényen fellépett a Daloskör is, az is nagy örömmel tölt el bennünket, hiszen klubunk alapítója volt az éneklőcsoportnak, sőt, tagjaink közül többen most is énekelnek” – büszkélkedik az elnök asszony.

Szívesen és örömmel emlékezik a Falunapra is. „A polgármester úr felkért bennünket, hogy az idén is járuljunk hozzá a rendezvény gazdagításához, a rétes sütéshez pedig az idén is segítséget nyújtott. Az asszonyok pozitívan és igen aktívan álltak hozzá a felkérés teljesítéséhez, úgy, hogy az idén a rétes sütés cseresznyeszédessel kezdődött, hogy még több fajta és finomabb rétes-sel tudjuk meglepni a Falunap látogatóit”

– emlékezik Posvancz Margit, aki elismeri, a szervezési munka nem könnyű, néha komoly erőfeszítést igényel, de az elégedett arcokat látva utólag mindig leszögezheti: megérte. Ráadásul – mint mondja – igen segítőkész társai vannak, Mogrovics Mária helyetteseként, Kovács Rozália pénztárosként, Rózsa Mária pedig kultúrfelelősként végez nagyszerű munkát.

És most kirándulásra is készülnek az évfordulós ünnepség mellett. „Nyáron a magyarországi Lipótra látogattunk, kiválóan sikerült az ottani fürdőbe tett kiruccanás, pedig sokan ózdkodtak tőle. Ezért döntöttünk úgy, hogy idén még egyszer lehetőséget adunk tagjainknak. Hogy merre vesszük az utat, legyen titok. Már csak azért is, mert én biztos vagyok benne, hogy az is sikeres lesz” – bizakodik a klub munkájának sikeres folytatásában Posvancz Margit.

-is-

A népdal elevenen él

„A népdal még nem mondta ki az utolsó szót:
nem egy elavult stílusmaradványa,
nem a történelem holt relikviái közé való,
hanem elevenen él...”

(Ág Tibor)

Valamikor az ének végigkísérte az embert egész életén át. Dalt hallott a bölcsőben édesanyjától a csecsemő, kisgyermekként dallamos mondókat tanult, később munka és szórakozás közben is énekelt. Őseinket tehát a bölcsőtől a sírig kísérte a dal. Az utóbbi évtizedek gyökeres változást hoztak életünkben. Az életszínvonal emelkedését mi is pozitívan fogadtuk, de csakhamar tudomásul kellett vennünk azt is, hogy rohanó világunkban az élő dal, éneklést mindinkább háttérbe szorítja a számítógépes világ. Ez egy olyan világjelenség, amelynek nem tudunk teljes egészében gátat vetni, de megpróbálhatunk azon munkálkodni, hogy ezt a folyamatot lelassítsuk, illetve összhangot teremtsünk a „két világ” között.

Ilyen szándék munkálkodik a Csallóközségi Daloskör tagjaiban is, hiszen azt tűzte céljává, hogy összegyűjtse és műsorában felváltva a lassan feledésbe merülő magyar népdalokat. Reméljük, hogy a magyar népdalkincs termő talajra talál fiataljaink szívében és zenei ízlésében is. S ez talán már nem is csak remény, hiszen ezt bizonyítja a tény, hogy a Daloskör tagjai között már megtaláljuk az ifjabb nemzedék képviselőit, ahogy fellépéseink nézői között is ott vannak már a fiatalok.

Az idei év első fellépése az április végén megrendezett gulyásfőző versenyen volt. Májusban a helyi kultúrházban léptünk fel a nagyszabású és kiválóan megszervezett anyák-napi ünnepségen. Ugyanezzel a műsorral Békében is bemutatkoztunk,

ahol a helyi alapiskola diákjaival közösen adtunk ugyancsak anyák-napi műsort. Nyár derekán a Falunap alkalmából szórakoztattuk a közönséget egy vidám népdalsorokkal. Szeptemberben aztán Balatonedericsre látogattunk, ahol immár harmadik alkalommal mutatkozhattunk be a szüreti ünnepség keretében.

Az őszi folyamán – talán jelképnek sem rossz – a nyugdíjasok köszöntésére készülünk, azt követően pedig szeretnénk részt venni a hagyományos dunaszerdahelyi nyugdíjas fesztiválon. És már most készülünk legszebb ünnepünkre, a karácsonyi, már-már hagyományossá váló ünnepi rendezvényesorozatra, hogy dalainkkal mi is hozzá tudjunk járulni az emelt hangulat meghittségéhez.

Fodor Éva

Fiatalítás és modernizálás a tűzoltóknál

Szép reményekkel tekint a közeli és a távolabbi jövőbe Nagy Anaklét, a Csallóközsütörtöki Önkéntes Tűzoltószervezet parancsnoka. Tegyük hozzá, bizalma nem megalapozatlan. Mint mondja, stabilizálódott a szervezet taglétszáma és fiatalokkal erősödött, a 23 tagból heten tartoznak ebbe a korcsoportba, újra rendszeressé vált a gyakorlatozás, péntekenként készülnek küldetésükre és a versenyekre – amelyek sok ügyességi elem elsajátítását is igényeli. Már versenyen is megmérettették magukat, májusban az illésházi járási vetélkedőn a kilencedik helyet szerezték meg. De csak azért, mert mint annyiszor korábban, ezúttal is „felmondta a szolgálatot a PS-12 szivattyú”. És ezen az ágon indulna remények másik ága: a modernizációé. A parancsnok örömmel mondja, hogy az önkormányzati hivatal megfinanszírozta a szivattyú átalakítását, ami „felfúrást jelent, ami után sportszivattyúval látják el a PS-12-est”, már csak a szerelés van hátra, amire még ebben az esztendőben sor kerül. „A távlati cél azonban ennél is nagyobb. A búcsúi bálon, amelyet mi szerveztünk, lakossági gyűjtési akciót indítottunk, amelyet mindaddig folytatunk, amíg össze nem gyűjtjük a pénzt egy Škoda 706-os víztartályos kocsira. Ez igen fontos olyan szempontból, hogy kisebb tüzeseteknél nem kellene várni a hivatásos tűzoltókra, magunk is hozzá

tudnánk látni a mentéshez, ami – talán ezt mondani sem kell – egy tűz esetén akár emberi életet vagy sokezres vagyont menthet meg” – állítja a parancsnok, bízva abban, hogy ezt mind a polgárok, mind a helyi vállalkozók megértik és támogatják elgondolásukat.

A helyi önkéntes tűzoltók egyébként az idén már öt tüzesetnél nyújtottak segítséget a bajba jutottaknak, társadalmi beágyazottságuk tehát a csütörtöki faluközösségbe gyakorlatilag adott. A szervezet vezetése – a parancsnok munkáját Németh Ferenc pénztárosként, Horváth Marián gépészként, Rajcsányi Antal pedig ifjúsági felelősként segíti – mégis úgy gondolja, egyéb „társadalmi aktivitásokkal” is hozzájárulnak a közösségi élethez. Az említett búcsúi bálon kívül aktív részesei voltak a gulyásfőző-versenynek, a dórejárnak, szolgálatot teljesítenek a koncertek idején, avagy a kultúrházi rendezvények alkalmával, de augusztus elsején például a temetőkerítés oszlopait betonozták le – ingyen és bérmentve. Bemutatót tartottak már az óvodában, s ugyanerre készülnek az iskolában is, mert „a fiatalítás lezárhatatlan folyamat”. Ezért attól sem zárkoznak el, hogy az iskolásokkal folyamatosan foglalkozzanak, amennyiben az iskola vezetése és a diákok erre igényt tartanak – állítja Nagy Anaklét.

Nem adják fel céjaikat

Egy évvel ezelőtt, egészen pontosan szeptember 3-án bontott zászlót a Csallóközsütörtöki Roma Polgári Társulás, a Dajori (Édesanya) azzal a magasröptű céllal – Sípos László elnök megfogalmazása szerint –, hogy „kézbe vegyék a mintegy 350 fős csütörtöki romaközösség sorsát és segítsék felzárkózását, mert ha maguk a romák nem teszik ezt meg, senki nem vállalkozik rá helyettük”. Sajnálatos, hogy az eltelt egy év országos szinten bizonyította ezt a tézist, szélsőséges elemek keltenek félelmet a roma közösségekben Kelet-Szlovákiában, ugyanakkor „megnyugtató – ezt is Sípos László mondja –, hogy mindebből Csütörtökben semmi nem észlelhető”, sőt, a Dajori elnöke biztos abban is, „ha ilyen felvonulás készülne a mi falunkba, magyar és szlovák polgártársainkkal közösen utasítanánk ki őket településünkéről”.

Mondja mindezt annak a tudatában, hogy sok céljuk továbbra is a jövő kérdése, főként az olyan elképzelések, mint az ifjúsági klub kialakítása, a munkahelyteremtés, a képzés a roma fiataloknak – amely feladatokat részben európai uniós támogatásokból, részben nemzetközi alapítványi segítséggel akartak-akarnak elérni. Merthogy „ezekről a célokról nem mondunk le, ezek létfontosságúak közösségünk számára, csak az intézés kissé hosszadalmas, de készülnek a pályázatok, már angol nyelvre is fordítjuk őket, a személyes kapcsolatokat is építjük, szóval nem adjuk fel a küzdelmet”, állítja az elnök.

Ugyanakkor eredményekről is be tud számolni már Sípos László, hiszen elképzeléseiknek megfelelően indult a Polgármesteri Kupán a „romasrácok focicsapata”, csoportjukat meg is nyerték, a gulyásfőzőversenybe is bekapcsolódtak az idén, a zsűri különdíját nyerte el a Dajori csapata, amelyet főszakácsként Sípos Károly irányított. És aminek külön is örül az elnök, hogy sikerült megtartani az Anyák Napját, amire szinte kötelezi a szervezetet neve. Igaz, az elnök lát kisebb „szervezési-rendezési ellentmondást” az akció lebonyolításában, de elismeri, hogy Szamaránszky Edit, Sípos János és felesége, Julianna, és leginkább Rigó Mónika és Sípos Frigyes kiváló hangulatú és az „édesanyák ünnepéhez méltó” műsort biztosított a helyi kultúrházban. Az elnök azt ígéri, a rendezvényt jövőre is megtartják, az őszi-téli időszakra pedig a többi helyi civil szervezettel közösen készülnek, többek között részt kíván venni a Dajori a karácsonyi ünnepek alkalmából tervezett rendezvényekbe, beleértve az adventi koszorú építését, a karácsonyi vásárt és kézműves tábort is.

Kulturális életünk a Náray-krónika szerint

A krónika egyik legértékesebb része a helybeli szokások leírása. E feljegyzésekből kitűnik, hogy a tanítómester („Ludimagister“) énekkart szervezett diákjaiból a községben. Egyéb kötelességei mellett a szertartásokon és a körmenetben velük együtt énekelt. Ezekben az énekkarokban évről évre nem lehetett több 10 gyermeknél, hiszen ennyi volt kb. az iskolások összlétszáma. (Lásd a Kollonicz-féle Kánoni Vizitáció adatát 1694-ből.) Mivel a hitújítás idején az volt a szokás Csütörtökben, hogy a tanító házról házra járva kapta napi élelmészét, ennek a gyakorlatnak úgy maradt fenn az emléke, hogy a tanítómester több alkalommal énekeltetett diákjaival, és az így összegyűlt ajándékot a maga számára megtarthatta. Lakodalmakban szintén megjelent énekeseivel, és ott pár ének előadása után adományokat gyűjtethetett. Mindez arra vall, hogy egyéb jövedelmei mellett az énekkarral való foglalkozásáért külön jutalomban részesült. Bizonyos megbecsülés sejtethető abban is, hogy a mezőváros bírása karácsony ünnepén vendégül látta a plébánost, a tanítómestert és annak énekeseit. nem tudjuk, hogy Náray maga gondoskodott-e az énekkar működését elősegítő ilyen megbecsülésről, vagy csupán az általa már megtalált szokásokat írta le. A főljegyzéseiből mindenképpen kiolvasható, hogy az énekkar szerepét kulturális és hitéleti szempontból fontosnak ítélte. Fiatal korában maga is zenei oktatást kapott. Később mint római teológus említett naplójában ilyen elgondolásokat jegyzett le: „Jelesebb ifjak mind nemesi, mind a közrendből a plébániákon a plébános felügyelete alatt. a tanító által oktattassanak a jó erkölcsökben és tudományokban, többek között a zenében is 14 éves korukig.“

A templomban hétköznap és vasárnap egyaránt énekelnie kellett a tanítómesternek diákjaival

együtt. Az énekkar helye a szentélyben fölállított pulpitusnál volt. Érdekes megjegyzése Náraynak, hogy többszöri kérés ellenére, amely a kóruson való éneklést szorgalmazta, ő kitartott amellett, hogy az énekesek maradjanak a szentélyben. Úgy gondolta, hogy ezzel jó példát adnak a templomban jelenlévő hívőknek, és az Isten iránti tiszteletet is jobban kifejezik. Nagyon valószínű, hogy a templomban ekkor még nem volt orgona.

Hétköznapokon a szentmise alatt evangéliumtól szanktuszig énekeltek az énekesek. Úrfelmutatás alatt szünetelt az ének. Közvetlenül utána, az áldozás befejezéséig állva énekeltek. Vasárnapokon még gazdagabb volt az éneklés rendje, de a Krónikában olyan megjegyzést nem találunk, hogy a szentmise alatt népi nyelven énekeltek volna. Ez mindenesetre érdekes, hiszen a Lyra Coelestis az első nyomtatott énekeskönyvünk, amelyben a hivatalos liturgikus szövegek magyar fordításban találhatók.

Sill Ferenc:

Csütörtök mezőváros története

A mi lexikonunk

Újszülötteink

Blažej Peter

Sátor László

Vargová Simona

Jurzykowski Karol

Jozeffy Roman Ondrej

Hudeková Sofia

Fájdalommal búcsúztattuk

Orbán Erzsébet, élt 94 évet

Kovács János, élt 74 évet

Puss Mária, élt 64 évet

Sípos József, élt 70 évet

Kuki Kazimír élt 38 évet

Bejelentkeztek falunkba

Malíková Alexandra, Bratislava

Šláz Ladislav, Bratislava

Kovács Júlia, Pozsony

Kovács Péter, Pozsony

Kovács Nikolas, Pozsony

Hahn Kurt, Ivanka pri Dunaji

Hahnová Zuzana, Ivanka pri Dunaji

HÍRNÖK – a csallóközesütörtökiek lapja

Kiadja a Csallóközesütörtöki Polgármesteri Hivatal.

Felelős kiadó: Óry Péter, polgármester. **Felelős szerkesztő:** Neszméri Sándor
E szám munkatársai voltak: Elek Klára, Feketevízi Erika, Fodor Éva, Nagy Tibor, Parák László, Sill Zsuzsa, Végh Brigitta, Veréb Károly.

Műszaki szerkesztő: Németh Árpád

Regisztrációs szám: OÚ Dunajská Streda 4/2003

A Hírnökkel kapcsolatos észrevételeiket, illetve a közlésre szánt írásait a községi hivatal titkárságán adhatják le a kedves olvasóink a felfogadási napokon.

SPRAVODAJ – občasník Štvrtčanov

Vydáva Obecny úrad Štvrtok na Ostrove.

Zodpovedný vydavateľ: Péter Óry, starosta. **Vedúci redaktor:** Sándor Neszméri
Na tomto čísle spolupracovali: Klára Eeleková, Erika Feketevízi, Éva Fodor, Tibor Nagy, László Parák, Zsuzsanna Sill, Brigitta Végh, Karol Veréb.

Technický redaktor: Árpád Németh

Registračné číslo: OÚ Dunajská Streda 4/2003

Pripomenky a návrhy článkov na zverejnenie v občasníku Spravodaj môžete odovzdať na sekretariáte obecného úradu v stránkových dňoch.

A középmezőny élén végezni

Megváltozott a focicsapaton belül a lélegkör, a játékosok rendszeresen járnak az edzésekre, még akkor is, ha olykor a kispadra sem kerülnek a vasárnapi bajnoki során – lelkesedik Veréb Károly, a helyi sportszervezet elnöke. Ezt annak tudja be, hogy hét új játékost sikerült igazolni a csapathoz a nyári folyamán és négy ifjúsági játékost is besoroltak a keretbe, nagy hát a konkurencia, amit az új edző – merthogy az is van –, Roman Hudek tökéletesen kihasznál a csapatépítésre.

Az őszi forduló első hat mérkőzése után sem alakult ki még az „ideális tizenegy“, ami nem baj: huszonnégy játékos érezheti magát egyenértékűnek, s ez jót tesz a csapatnak: a fiúk hajtanak a mérkőzéseken, legfeljebb az a baj, néha túlságosan is, ami miatt egyelőre gond van az eredményességgel. „Tíz helyzet

kell ahhoz, hogy egy gólt rúgjunk“ – állítja az elnök, aki a csapatot az őszi fordulók után a középmezőny élére, vagyis a negyedik-ötödik helyre várja.

Azt a szurkolói állítást, amely szerint „ebben a csapatban benne van az első hely megszerzésének a lehetősége és a továbbjutás a felsőbb osztályba“, egyelőre túlzásnak tartja, s azt mondja, a feljutásnak csak akkor van értelme, ha a felnőtt csapatnak erős hazai háttere van, vagyis majd ha kiderül, hogy a kölyökcsoportra lehet újra építeni ifjúságát – mert ezt a korosztályt az idén nem is tudták elindítani a bajnokságban. Ugyanakkor ő sem tartja kizártnak, hogy ezzel a kerettel „lenne mit keresni akár egy felsőbb osztályban is“, de – mint mondja, személyesen egyelőre nem foglalkozik a kérdéssel, mivel a sportszer-

vezetben a tél folyamán tisztújító közgyűlésre készülnek,

„a csapat további sorsáról inkább döntsön az új vezetés“ – mondja Veréb Károly. Mindezek mellett a szakmai munkát jónak tartja, s úgy látja, a játékosok „összességében“ is jó úton halad, tehát csak idő kérdése, mikor mutatja meg a csapat „az igazi arcát“, a vezetőség, természetesen nem fogja arra biztatni az edzőt és a játékosokat, hogy „lazzálják el a meccseket“. Egyelőre az a fontos az elnök szerint, hogy „a csapat folyamatos jó játékkal csábítsa ki hétről hétre a szurkolókat, mert végül is a foci értük van“.

N.S.

A játékoskeret

Bankó Pavel, Kadlečík Juraj, Šallóš Marek, Varga Ladislav, David Szaboles, Csölli Péter, Dolinsky Cyril, Göndör Pál, Hromada Ladislav, Jozaniak Ondrej, Mészáros András, Pörsök Adrián, Sobolič Tomáš, Valacsay Róbert, Valacsay Štefan, Vyhnalík Tomáš, Hajdú Ladsilav, Kállay Róbert, Almási Tomáš, Horváth Jozef, Mészáros Ondrej, Both Henrich, Mogrovics Peter, Ajpek Marián.

Edző: Hudek Roman

Csapatvezető: Franó František

Eddigi eredményeink

Baka - Štrvtok na Ostrove	2:0
Štrvtok na Ostrove - Janíky	3:3
Štrvtok na Ostrove - Blatná	2:0
Okoč-Sokollec - Štrvtok	4:2
Štrvtok na Ostrove - Vydrany	2:0
Velké Blahovo - Štrvtok	1:2
Štrvtok na Ostrove - Lehnice	1:1